

הפניית לקוחות ממסגרת ציבורית למסגרת פרטית

את היכולת והכלים המתאימים לתת אותו. מנגנון זה יבדוק כל מקרה לגופו וימליץ לממונה הישיר באם לאשר את הפנייה. כל זאת לאורם של עקרונות מנחים נוספים כגון עקרון המקצועיות ועקרון היושרה (עקרונות ב' ו-ג').

חוזה מקצועי חדש בין המטפל למטופל עם העברת הטיפול ממערכת אחת לאחרת

חשוב לציין כי כל מצב של מעבר ממסגרת טיפולית אחת לאחרת, גם כאשר הטיפול ניתן על ידי אותו הפסיכולוג המטפל, מחייבת את המטפל לקבוע מחדש את החוזה המקצועי ולקבל את הסכמתו המודעת של המטופל לתנאים החדשים.

ולכך מתייחס סעיף 5.9 (ב) בקוד האתי: **"העברת לקוח למסגרת טיפולית חדשה (ציבורית או פרטית) והמשך ההתערבות הפסיכולוגית על ידי אותו הפסיכולוג, מחייבת את הפסיכולוג לקבוע מחדש עם הלקוח חוזה מקצועי כדי לקבל את הסכמתו המודעת לתנאים החדשים."**

מומלץ מאוד שהמערכת הציבורית תנסח כללים ברורים לעובדיה לגבי העברת לקוח ממסגרת אחת לאחרת (ציבורית או פרטית) והמשך טיפול על ידי אותו פסיכולוג מטפל.

על המערכת הציבורית לקבוע בחוזה הראשוני שהיא עושה עם כל עובד חדש כללים לגבי אפשרות של המשך מתן טיפול ללקוחות שטופלו על ידו בזמן היותו עובד המערכת הציבורית ואין להם זכאות או אפשרות לקבל טיפול נוסף בתוך המערכת, או לגבי המשך עבודה עם לקוחות שיבקשו לקבל את המשך השירות שקיבלו ממנו במקרה שהעובד יפסיק את עבודתו במערכת הציבורית.

כללים אלו המנוסחים על ידי המסגרת הציבורית עצמה דינם כדין הסכם בין עובד ומעביד ומחייבים את המטפל לנהוג על פיהם גם אם הוא מסיים עבודתו במערכת.

נשמח לקבל תגובות או שאלות נוספות מהקוראים בתחום זה.

חנה בן-ציון - יו"ר, יונת בורנשטיין בר-יוסף
שלומית בן-משה, נגה קופלביץ

להיות כאשר:

1. **הלקוח סיים זכאותו לקבלת טיפול במסגרת הציבורית, אך נדרש להמשך טיפול** - הלקוח מבקש את המשך הטיפול באופן פרטי על ידי הפסיכולוג המטפל שטיפל בו במסגרת הציבורית. זהו מקרה חריג, שבו על הפסיכולוג לקבל את אישור הממונים עליו במסגרת הציבורית. אם יינתן אישור כזה לאחר בדיקת הרציונל הטיפולי וההבנה שזה לטובת הלקוח, יוכל המטפל להמשיך ולטפל בלקוח ללא תקופת צינון על מנת לשמור על הרצף הטיפולי.

2. **הלקוח לא סיים את זכאותו לקבלת טיפול במסגרת הציבורית, אך הפסיכולוג המטפל עוזב את המערכת הציבורית (סיים התמחות, עבר למסגרת ציבורית אחרת, פתח קליניקה פרטית וכדומה).** במקרה זה, הלקוח אמור למצות את הטיפול במסגרת הציבורית אצל מטפל אחר ואין הפסיכולוג שטיפל בו אמור להסכים לספק את שירות הפרטי, אלא רק לסייע לו במציאת שירות משלים מתאים. אם הלקוח מבקש המשך טיפול על ידי אותו מטפל ולבקשתו יש נימוק טיפולי-מקצועי שהנו חיוני ומשמעותי לטובתו של הלקוח, ניתן לראות זאת כמקרה חריג ולבקש לכך את אישור הממונים, ללא הצורך בתקופת צינון.

לפיכך, תקופת צינון הנה רלוונטית לכל אותם מקרים שאינם מוגדרים כחריגים. כך, למשל, הוא המקרה **שבו הלקוח סיים את זכאותו והוא אינו זקוק בהכרח להמשך טיפול, אך מבקש להמשיך אצל אותו מטפל באופן פרטי** - במקרה זה רשאית המערכת לדרוש תקופת צינון בין סיום עבודת המטפל במערכת הציבורית ותחילת עבודתו עם אותו לקוח במסגרת פרטית, **וזאת על מנת שלא ייווצר מצב של "גניבת לקוחות"**.

איך ייקבע שמקרה הוא חריג?

אנו ממליצים שהמערכת הציבורית תבנה מנגנון שיקבע מהם הקריטריונים לקביעת המקרה כמקרה חריג. **עיקרון א' בקוד האתיקה, קידום טובתם ורווחתם הנפשית של הלקוחות**, יכול לשמש כאחד הקריטריונים. כך, למשל, אין למנוע טיפול מלקוח כאשר רק למטפל הספציפי יש

לועדת האתיקה מופנות לעתים שאלות לגבי מצבים שבהם פסיכולוגים נתקלים תוך כדי עבודתם ולא תמיד מוצאים את המענה המלא להם בקוד האתיקה, או שהסעיפים בקוד האתיקה מנוסחים בצורה כללית ואינם מפורטים דיים.

כך, למשל, נשאלה שאלה לגבי המשך טיפול פרטי בלקוח, שההתערבות הטיפולית לגביו במסגרת הציבורית הסתיימה מאחר שהזמן שהוקצב לו או סל השירותים לו הוא זכאי הסתיים, או המטפל סיים את עבודתו במסגרת הציבורית.

סעיף 5.9 (א) בקוד האתיקה מתייחס לסוגיה זו וקובע כי **"פסיכולוגים הנותנים שירותים פסיכולוגיים ללקוחות במסגרת ציבורית, יספקו להם את הדרוש במסגרת זו. אם נוצר צורך בהתערבות פסיכולוגית נוספת או משלימה שהיא מחוץ למסגרת האמורה, יפנו את הלקוח למסגרת מתאימה ולא יציעו לו או יסכימו להצעה שלו לספק לו התערבות פסיכולוגית כזו בעצמם, אלא במקרים חריגים וגם זאת באישור מיוחד של הממונים עליהם."**

ניסוח זה אינו מפרט מהם אותם מקרים חריגים. כמו כן עולה שאלה האם נדרשת תקופת צינון במעבר מהשירות הציבורי לטיפול פרטי אצל אותו פסיכולוג.

ככלל, קוד האתיקה אינו אוסר על התערבות פסיכולוגית משלימה כאשר המטופל אינו זכאי לטיפול נוסף במסגרת הציבורית, ואף קורא למטפל להפנות את הלקוח לצורך קבלת המשך טיפול. עם זאת, אל לו למטפל להציע ללקוח לספק התערבות משלימה זו בעצמו, או להסכים לבקשת המטופל לספקה. במקרה של מעבר לטיפול במסגרת ציבורית אחרת או במסגרת פרטית, שאינה קשורה לפסיכולוג המטפל, שמירת הרצף הטיפולי לו זקוק הלקוח תטיב עמו.

אולם, כאשר מתבקש, משיקולים מקצועיים, כי המשך ההתערבות הפסיכולוגית יהיה על ידי אותו פסיכולוג שטיפל בלקוח במסגרת הציבורית, ניתן להתייחס לכך כאל מקרים חריגים.

מקרים חריגים כאלה יכולים